

ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

**THE RECREATION NEEDS OF PEOPLE TOWARDS
CHATUCHAK PARK**

ร้อยตำรวจโท พงษ์พิชิต จินดาวณิชย์

POLICE LIEUTENANT PHONGPHICHIT JINDAWANIT

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**THE RECREATION NEEDS OF PEOPLE TOWARDS
CHATUCHAK PARK**

POLICE LIEUTENANT PHONGPHICHIT JINDAWANIT

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

สารนิพนธ์เรื่อง	ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร
คำสำคัญ	ความต้องการด้านนันทนาการ,สวนสาธารณะจตุจักร
นักศึกษา	ร้อยตำรวจโท พงษ์พิชิต จินดาวณิชย์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยี่มิวิไล
หลักสูตร	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรและ 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

TITLE	THE RECREATION NEEDS OF PEOPLE TOWARDS CHATUCHAK PARK
KEYWORDS	RECREATIONAL NEEDS, CHATUCHAK PARK
STUDENT	POLICE LIEUTENANT PHONGPHICHIT JINDAWANIT
ADVISOR	PROF. CHAIYA YIMWILAI, PH.D.
LEVEL OF STUDY	MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2020

ABSTRACT

The recreation needs of the people towards Chatuchak Public Park were aimed at 1) to study the recreation needs of the people towards Chatuchak Park and 2) to compare the recreation needs of the people who use the park. Chatuchak was classified by personal factors. The population used in this study was 400 people who came to Chatuchak Park. The tools used for data collection were: The statistical questionnaire used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, t-value, and f-value.

The results showed that 1) the recreation needs of the public towards Chatuchak Park were overall at the very agree level. 2) Comparing the differences of opinions about the recreation needs of the people who use Chatuchak Park by personal factors, it was found that the people who came to Chatuchak Park had sex, age, occupation, education level. And the average monthly income is different There are no different opinions about recreational needs. With statistical significance at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร สำเร็จลง ได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านดังนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยี่มิวิไล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลามาช่วยตรวจสอบให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักรที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อข้อมูลของท่านทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ในทางการวิชาการต่อไป

ขอขอบพระคุณนักวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำบทความและผลงานวิจัยของท่านมาสนับสนุนการพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ และขอบคุณเจ้าหน้าที่ประสานงานในบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำ และกำลังใจตั้งแต่เริ่มต้น จนงานวิจัยสำเร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกำลังใจจากครอบครัวและคนใกล้ชิดที่ให้การสนับสนุนเพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หากวิจัยฉบับนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีให้กับผู้มีส่วนร่วมทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ร้อยตำรวจโท พงษ์พิชิต จินดาวณิชย์

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมุติฐานการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว.....	5
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะของสวนสาธารณะ.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	14
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวนสาธารณะจตุจักร.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีการดำเนินวิจัย.....	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่าง.....	30
ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร.....	32
ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการ ของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร.....	37
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชน ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	43
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
การอภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	57
ประวัติผู้วิจัย.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เกณฑ์มาตรฐานของพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการของประเทศไทย.....	11
2.2	แสดงช่วงวัยและความต้องการของมนุษย์ และความต้องการ ด้านสวนสาธารณะ.....	15
2.3	แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดตัวแปรอิสระ.....	23
2.4	แสดงองค์ประกอบของแนวคิดความต้องการด้านนันทนาการในการ กำหนดตัวแปรตาม.....	23
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ.....	30
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของอายุ.....	30
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา.....	31
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของอาชีพ.....	31
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	32
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะ.....	32
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ.....	33
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่ใช้สวนสาธารณะแห่งนี้.....	33
4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยประมาณกี่คน....	34
4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ.....	34
4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของโดยส่วนมากท่านมาพักผ่อน/ออกกำลังกาย กับใคร.....	35
4.12	แสดงจำนวนและร้อยละของบริเวณใดในสวนสาธารณะที่ท่านชอบมากที่สุด.	35
4.13	แสดงจำนวนและร้อยละของประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้หรือไม่ ในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ.....	36
4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของปกติท่านเดินทางมาสวนสาธารณะ โดยวิธีใด.....	36
4.15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร.....	37
4.16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร ด้านนันทนาการ.....	38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.17	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ.....	39
4.18	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร ด้านความปลอดภัย.....	40
4.19	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร ด้านบุคคลที่ให้บริการ.....	41
4.20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร ด้านสภาพแวดล้อม.....	42
4.21	เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามเพศ.....	43
4.22	เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามอายุ.....	44
4.23	เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
4.24	เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามอาชีพ.....	46
4.25	เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามรายได้.....	47
4.26	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	48

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
2 อุทยานสวนจตุจักร.....	18
3 จุดเชื่อมต่อการเดินทาง.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พื้นที่สีเขียวในเมืองเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุข (well-being) ของคนเมือง เมืองที่ดีควรมีพื้นที่สีเขียวที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสม และสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ยิ่งเมืองหนาแน่นเท่าไร พื้นที่สีเขียวในเมืองยิ่งมีค่ามากขึ้นต่อสุขภาวะของคนเมือง คุณค่าในที่นี้หมายถึงรวมคุณค่าที่มีต่อร่างกายและจิตใจผู้ที่ได้สัมผัสโดยตรง และคุณค่าที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเมืองที่ให้อานิสงส์ในวงกว้างแต่พื้นที่สีเขียวในเมืองนั้นเป็นของหายาก เพราะพื้นที่สีเขียวไม่ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยตรง ที่ดินจึงถูกพัฒนาเชิงพาณิชย์เป็นหลัก ความเป็นไปได้ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองจึงมีจำกัด แม้จะมีความพยายามในการผลักดันเรื่องนี้มาจากหลายภาคส่วน ทั้งรัฐและเอกชน แต่ก็เป็นไปได้ในลักษณะที่ต่างคนต่างทำ โดยขาดการวางแผนร่วมกันพื้นที่สีเขียวในเมืองนั้นหากได้รับการวางแผนที่ดีแล้ว จะสร้างคุณค่าให้แก่เมืองได้อย่างมากมายมหาศาล (สินีนาถ ศุภรัตน์เมธี, 2563)

สวนจตุจักรเป็นพื้นที่สีเขียวสวยงามขนาดใหญ่ มีสิ่งน่าสนใจหลากหลายทำให้ “อุทยานจตุจักร” ถูกคัดเลือกให้เป็นสถานที่รวมพลังของเหล่านักกีฬา นักวิ่ง และบรรดาผู้นิยมออกกำลังกายทั้งหลายเนื่องจากพื้นที่ในสวนค่อนข้างราบเรียบ ถนนปูอย่างดี จึงเหมาะกับการมาวิ่งออกกำลังกายและยังสามารถเดินลัดเลาะรอบสวนได้ง่ายๆ มีเก้าอี้อู้งออยู่รอบๆ สวนสำหรับพักผ่อน มีพื้นที่ให้แวะเวียน ชมธรรมชาติ ทั้งบริเวณสวนไม้ในวรรณคดี สวนสมุนไพร และยังมีไฟทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีบึงขนาดใหญ่ที่สามารถไปนั่งปิกนิกริมสระได้ และยังมีเรือถีบรูปเป็ดให้ปั่น แต่ช่วงนี้ฤดูฝนเรือเป็ดจึงงดให้บริการชั่วคราว ที่สำคัญที่มีการดูแลความปลอดภัยหนาแน่นมาก ตอนหัวค่ำมียามจีจักษ์ยานส่องไฟฉายรอบสวน มีทหารตรวจก่อนเข้าสวนทุกประตู จึงถือว่าเป็นสวนสาธารณะที่ตอบโจทย์ความเป็นสวนที่ดี (อุทยานสวนจตุจักร, 2564)

อย่างไรก็ตามในส่วนของการต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร ยังไม่มีผู้ศึกษาไว้ อีกทั้งในอนาคตโอกาสของการขยายตัวของพื้นที่สวนสาธารณะ ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสวนสาธารณะให้ตอบสนองกับความต้องการของประชาชน การศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาและพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการนำผลงานวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนา และการจัดการสวนสาธารณะจตุจักร รวมทั้งทราบถึงความต้องการด้านนันทนาการ และปัญหาภายในสวนสาธารณะจตุจักร อันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 5,666,264 คน (สถิติกรุงเทพมหานคร, 2563) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร จำนวน 400 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรด้านนันทนาการด้านการส่งเสริมนันทนาการด้านความปลอดภัยด้านบุคลากรที่ให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อม

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการทำวิจัยใช้เวลาในการวิจัยและเก็บข้อมูลวิเคราะห์ผล และเขียนรายงานเริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2563 – พฤษภาคม 2564

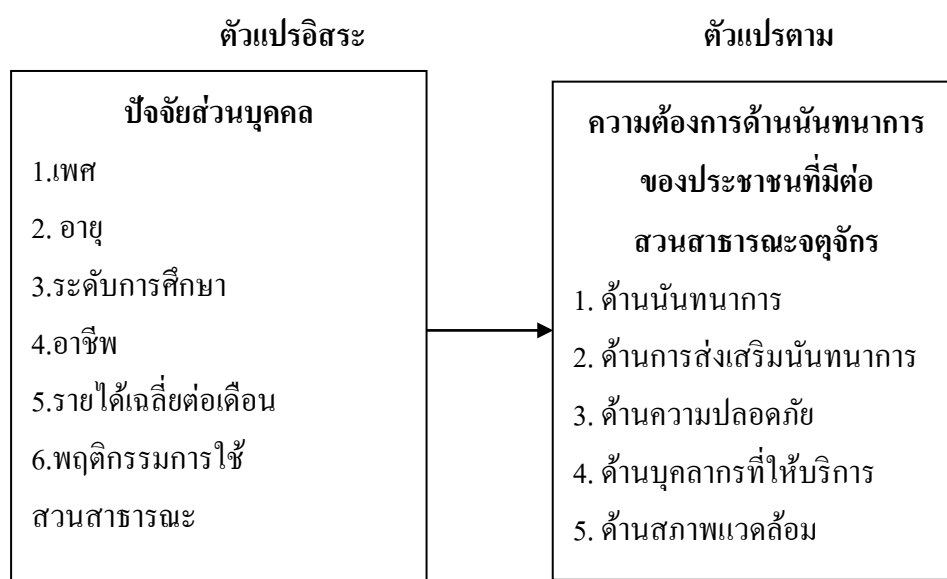
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

1.5.2 ผลที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

1.5.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาของสวนสาธารณะจตุจักรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการด้านนันทนาการ หมายถึง ความต้องการของประชาชนผู้มาใช้สวนสาธารณะจตุจักรเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่ทำเมื่อมาใช้สวนสาธารณะ กิจกรรมนันทนาการในการวิจัยครั้งนี้มี เดินเล่น ปิกนิก อ่านหนังสือ นั่งเล่น/พักผ่อน เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ถ่ายรูป ศึกษาพรรณไม้ นัดพบปะเพื่อน ฯลฯ

สวนสาธารณะ หมายถึง สถานที่จัดสร้างขึ้น โดยภาครัฐเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการออกกำลังกาย ไม่มีการเก็บค่าบริการ มีการตกแต่งบริเวณด้วยสนามหญ้า สระน้ำ ต้นไม้ ทั้งประเภทไม้ดอกและไม้ประดับ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ

ประชาชน หมายถึง กลุ่มตัวแทนผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร ในช่วงเวลาทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม ระหว่างเดือนธันวาคม 2563 – พฤษภาคม 2564

พฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมสาธารณะ หมายถึง การทำกิจกรรมต่างๆเมื่อมาใช้บริการ
 สาธารณะซึ่งในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย กลุ่มและจำนวนสมาชิกที่มาร่วมกิจกรรม
 ภายในสวนสาธารณะ ประเภทกิจกรรมต่างๆที่ทำในสวนสาธารณะ บริเวณพื้นที่ต่างๆในสวน
 สาธารณะที่ผู้เข้ามาใช้บริการชอบและไม่ชอบ และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นภายในสวนสาธารณะจุดจักร

ด้านนันทนาการ หมายถึง การทำให้ชีวิตสดชื่น โดยการเสริมสร้างพลังงานขึ้นมาใหม่
 หลังจากที่ใช้พลังงานแล้วเกิดเป็นความเหนื่อยเมื่อยล้าทางร่างกาย จิตใจและทางสมอง เมื่อ
 บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจะช่วยจัด หรือผ่อนคลายความเหนื่อยเมื่อยล้าทางด้านร่างกาย
 และจิตใจ ในความหมายนี้ นันทนาการจึงเป็นการตอบสนองความต้องการทางกายและจิตใจของ
 บุคคลได้อย่างแท้จริง

ด้านการส่งเสริมนันทนาการ หมายถึง ลักษณะของกิจกรรมนันทนาการนั้นบุคคลต้องเข้า
 ร่วมในเวลาว่างเท่านั้น เวลาว่าง หมายถึง เวลาที่บุคคลเป็นอิสระจากการหาเลี้ยงชีพ และเป็นเวลาที่
 หลีกจากการนอนและการประกอบกิจวัตรประจำวัน เช่น อาบน้ำ แปรงฟัน แต่งตัว เป็นต้น

ด้านความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับอวัยวะต่าง ๆ ของ
 ร่างกายในขณะที่ปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมืออุปกรณ์
 ป้องกันอันตรายความมีระเบียบ ความมีวินัยและการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยโดยเคร่งครัด

ด้านบุคลากรที่ให้บริการ หมายถึง เป็นกิจกรรมการกระทำและการปฏิบัติที่ผู้ให้บริการ
 จัดทำขึ้นเพื่อเสนอขายและส่งมอบสู่ผู้รับบริการหรือเป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นรวมกับการขายสินค้า
 เพื่อสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างทันทีทันใด ลักษณะของการ
 บริการมีทั้งไม่มีรูปร่างหรือตัวตน ไม่สามารถสัมผัสหรือจับแตะต้องได้และเป็นสิ่งที่มีสัมผัส
 ได้ง่ายแต่สามารถนำมาซื้อขายกันได้

ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง องค์ประกอบทางเคมีกายภาพและชีวภาพทั้งหมด
 ที่สิ่งมีชีวิตโต้ตอบกัน นอกจากนี้ในกรณีของมนุษย์ก็รวมถึงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมและ
 สังคมที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเขา ดังนั้นสภาพแวดล้อมไม่เพียง แต่สถานที่ทางกายภาพที่ชีวิตเกิดขึ้น
 แต่ยังรวมถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เหมือนประเพณี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบวิจัยและวิเคราะห์ผลดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะของสวนสาธารณะ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ
- 2.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวนสาธารณะจตุจักร
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียว

2.1.1 ความหมายของพื้นที่สีเขียว

ความหมายของพื้นที่สีเขียว (Green Space) ได้มีผู้เชี่ยวชาญได้นิยามความหมายไว้ อย่างหลากหลายไว้ดังต่อไปนี้พื้นที่สีเขียว หมายถึง ป่าสงวน วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ สวนรุกชชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมที่สงวนรักษาไว้ในแถบริ้วสีเขียวของเมือง พื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการ ได้แก่ ที่โล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่น แหล่งสิ่งแวดลอมและศิลปกรรมแหล่งโบราณคดี โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางน้ำ อ่างเก็บน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ สนามเด็กเล่นสนามกีฬาและสวนสาธารณะในชุมชน (สำนักบริการวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539, หน้า 6-3) พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่กลางแจ้ง และกึ่งกลางแจ้งที่มีขอบเขตที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนปกคลุมด้วยพรรณพืชบนดินที่ชุ่มน้ำได้หรืออาจมีสิ่งก่อสร้างอยู่ด้วย ทั้งในพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและนอกเขตเมือง อาจเป็นพื้นที่สาธารณะหรือเอกชนที่สาธารณชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ประกอบด้วยพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการและความงามทางภูมิทัศน์ พื้นที่อรรถประโยชน์ เช่น พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่สาธารณูปการ พื้นที่แนวกันชน พื้นที่สีเขียวในสถาบันต่าง ๆ พื้นที่ธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติอันเป็นถิ่นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิต ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงพื้นที่ชายหาด พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่ที่เป็นริ้วยาวตามแนวเส้นทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ และแนวสาธารณูปการต่าง ๆ หรือพื้นที่อื่น ๆ เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยกร้าง พื้นที่สีเขียวที่

ถูกรบกวนสภาพธรรมชาติ และพื้นที่สีเขียวที่มีการใช้ประโยชน์ผสมผสานกัน (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.,ทส., 2548)

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่ใด ๆ ก็ตามที่มีพืชพรรณขึ้นปกคลุม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ส่วนพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่สีเขียว โดยพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองจะอยู่ในเขต เมือง เทศบาล ซึ่งมีพันธุ์ไม้เป็นองค์ประกอบหลักมีการจัดการตามหลักงานวนวิทยา และ ภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในด้านการพักผ่อนหย่อนใจ และ/หรือ ปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองพื้นที่สีเขียวอาจมีได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ พื้นที่ธรรมชาติพื้นที่สีเขียวเพื่อบริการ พื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียวบริเวณเส้นทางสัญจรและพื้นที่สีเขียวเศรษฐกิจชุมชน (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2557)

พื้นที่สีเขียวในเขตชุมชน หมายถึง พื้นที่โล่งในเขตเทศบาล ซึ่งมีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก ได้รับการจัดการตามหลักวิชาวนวิทยา และ ภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อเสริมสร้างภูมิทัศน์ให้เอื้ออำนวยต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และทำหน้าที่เป็นปอดของเมืองอย่างยั่งยืน อันจะทำให้ชุมชนเมืองเป็นเมืองสีเขียวที่น่าอยู่ตลอดไป จะเป็นที่ดินของรัฐ ที่ดินเอกชน หรือที่ดินประเภทพิเศษซึ่งได้แก่ ที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และที่ดินศาสนสถานก็ได้จุดสำคัญไม่ได้อยู่ที่ความเป็นเจ้าของ แต่อยู่ที่หน้าที่หลักของที่ดินนั้นๆ ชุมชน (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม., 2547, หน้า 13-14)

จากความหมายของพื้นที่สีเขียวจากการนิยามของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปคานิยามของพื้นที่สีเขียวได้ว่าเป็นพื้นที่โล่งกลางแจ้ง หรือกึ่งกลางแจ้ง ที่มีพืชพรรณปกคลุมทั้งในและนอกเขตเมืองที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองนั้นจะได้มีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก และได้รับการจัดการตามหลักวิชาวนวิทยา และภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อเสริมสร้างภูมิทัศน์ให้เอื้ออำนวยต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และทำหน้าที่เป็นปอดของเมืองอย่างยั่งยืน อันจะทำให้ชุมชนเมืองเป็นเมืองสีเขียวที่น่าอยู่ตลอดไป รวมถึงเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยพื้นที่สีเขียวอาจมีได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ พื้นที่ธรรมชาติพื้นที่สีเขียวเพื่อบริการพื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียวบริเวณเส้นทางสัญจรและพื้นที่สีเขียวเศรษฐกิจชุมชน

2.1.2 การจำแนกประเภทของพื้นที่สีเขียว

วราลักษณ์ คงอ้วน (2550, หน้า 144-145) การจำแนกประเภทของพื้นที่สีเขียว โดยสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จำแนกพื้นที่สีเขียวในชุมชน แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. พื้นที่สีเขียวธรรมชาติเป็นพื้นที่เขียวที่มีอยู่ตามธรรมชาติดั้งเดิม มีความสำคัญต่อระบบนิเวศสูง เป็นแหล่งรวมของระบบนิเวศที่จำเป็นต้องอนุรักษ์ให้คงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ตลอดไปโดยมีการจัดการที่เหมาะสม โดยรูปแบบของพื้นที่สีเขียวประเภทจะเป็นจำพวก แม่น้ำ ลำธาร คลองทะเลสาบ พรุ ภูเขาและป่าไม้

2. พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการเพื่อคุณภาพชีวิตของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย และเสริมทัศนียภาพที่สวยงามให้กับเมือง โดยรูปแบบของพื้นที่สีเขียวประเภทนี้ได้แก่ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ ลานเมือง สวนสัตว์ ฯลฯ

3. พื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่สีเขียวที่ส่งเสริมด้านคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่บริเวณและชุมชน เช่น ช่วยเพิ่มก๊าซออกซิเจน ลดอุณหภูมิความร้อนในเขตเมือง เป็นต้นประชากรอาจไม่สามารถเข้าใช้บริการได้โดยตรง

4. พื้นที่สีเขียวบริเวณเส้นทางสัญจร เป็นพื้นที่สีเขียวที่อยู่แนวเส้นทางสัญจร สาธารณะมีลักษณะเป็นพื้นที่ริ้วาวขนาดกั้นเส้นทางสัญจร เช่น พื้นที่บริเวณริมทางเดิน บริเวณเกาะกลางริมทางหลวงหรือทางรถไฟ เป็นต้น มีบทบาทในการเสริมคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม และพักผ่อนหย่อนใจ

5. พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจและชุมชน เป็นพื้นที่สีเขียวที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ ส่วนใหญ่พื้นที่ดังกล่าวจะเป็นพื้นที่ของเอกชน

2.1.3 การกำหนดค่าของพื้นที่สีเขียว

โดยการกำหนดค่ามาตรฐานของพื้นที่สีเขียวจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือค่ามาตรฐานของพื้นที่สีเขียว และค่ามาตรฐานของสวนสาธารณะ ได้ดังนี้

Deloya (1993) การกำหนดค่ามาตรฐานของพื้นที่สีเขียวทั้งหมดในเชิงระดับสากล นั้น พบว่าส่วนใหญ่ให้ครอบคลุมมาตรฐานทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานการเข้าถึง มาตรฐานเชิงปริมาณ และมาตรฐานเชิงคุณภาพ ขึ้นอยู่กับประเภทพื้นที่สีเขียว โดยการกำหนดมาตรฐานเชิงปริมาณที่จะเป็นการกำหนดสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากรในภาพรวม (Marco Plan) และการกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวจำแนกตามประเภทเป็นการกำหนดมาตรฐานเฉพาะ (Micro Plan) โดยเกณฑ์มาตรฐานสีเขียวในระดับสากลที่กล่าวถึงมากที่สุดจะเป็นเกณฑ์สัดส่วนของพื้นที่สี

เขียวต่อจำนวนประชากรโดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดไว้ว่า ควรมีพื้นที่สีเขียวอย่างน้อย 9 ตารางเมตรต่อคน เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยในประเทศสหรัฐอเมริกาเองนั้นได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานของ The National Recreation and Park Association โดยกำหนดให้พื้นที่สีเขียวมีขนาด 40 ตารางเมตรต่อคน ในส่วนของประเทศอังกฤษนั้นพบว่า เกณฑ์ของพื้นที่สีเขียวนั้นได้กำหนดให้มีพื้นที่สีเขียว 23 ตารางเมตรต่อคน ส่วนประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดเกณฑ์ของพื้นที่เขียวอยู่ที่ 5.40 ตารางเมตรต่อคน และประเทศมาเลเซียได้กำหนดขนาดพื้นที่สีเขียวอยู่ที่ 2.90 ตารางเมตรต่อคน และองค์การสหประชาชาติ (UN) ได้กำหนดให้มีพื้นที่สีเขียวอย่างต่ำ 50 ตารางเมตรต่อคน จะเห็นได้ว่าการกำหนดขนาดของพื้นที่สีเขียวของเมืองของประเทศทางฝั่งยุโรปนั้น มีสัดส่วนต่อเกณฑ์ประชากรที่มากกว่าประเทศทางทวีปเอเชีย รวมถึงในประเทศเอเชียส่วนใหญ่แล้วนั้นจะมีเกณฑ์สวนสาธารณะต่ำกว่ามาตรฐานสากล โดยสัดส่วนของสวนสาธารณะในแต่ละประเทศจะมีเกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากเหตุผลของสัดส่วนเมือง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะของสวนสาธารณะ

2.2.1 ความหมายของสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่ให้ประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมือง โดยสวนสาธารณะแต่ละแห่งจะมีองค์ประกอบภายในสวนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภท ขนาดพื้นที่ และวัตถุประสงค์ของการจัดสวนสาธารณะ โดยแนวคิดในการกำหนดองค์ประกอบจะขึ้นอยู่กับกิจกรรมต่าง ๆ (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2547)

สวนสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชนทั่วไป และเป็นทีที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเดินเล่น การพักผ่อน การออกกำลังกาย โดยมีการจัดแต่งบริเวณไว้อย่างสวยงาม พร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการแก่ประชาชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษา, 2548)

สวนสาธารณะ หมายถึง การใช้ที่ดินประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับชีวิตความเป็นอยู่แบบเมือง (Urban Life) สามารถตอบสนองความต้องการ การพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ (กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร, 2536)

สวนสาธารณะ หมายถึง บริเวณสาธารณะที่ภาครัฐ ซึ่งส่วนใหญเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชนตามชุมชน และเมืองต่าง ๆ โดยรัฐเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดูแลและการจัดพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ ถือเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ แต่สวนสาธารณะในความหมายนี้ อาจจัดสร้างโดยเอกชนแล้วอุทิศให้แก่ประชาชนก็ได้ ด้านรูปแบบสวนสาธารณะจะ

เป็นกิจกรรมนันทนาการ หรือการพักผ่อนหย่อนใจแบบผ่อนคลาย (Passive Recreation) และการพักผ่อนแบบกระฉับกระเฉง (Active Recreation) โดยเน้นย้ำว่า สวนสาธารณะที่ดีจะต้องสนองประโยชน์ใช้สอยแก่ผู้ใช้สูงสุด และต้องสวยงาม โดยให้ข้อสังเกตว่า สวนสาธารณะมักสร้างตามใจผู้สร้างมากกว่าผู้ใช้การออกแบบจึงมีความสำคัญ (เดชา บุญค้ำ, 2549)

สวนสาธารณะ หมายถึง สถานที่กลางแจ้ง ที่ใช้เพื่อการพักผ่อนของมวลชนทั่วไป ซึ่งครอบคลุมถึงความหมายของค่านันทนาการอยู่แล้ว การเพิ่มค่านันทนาการเพื่อเน้นย้ำให้เข้าใจตรงกันว่าเป้าหมายของการทำงานในเรื่องมิใช่เรื่องของความสวยงามร่มรื่นเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของกิจกรรมพักผ่อนของมวลชนด้วย (นิลบล คล่องเวสสะ, 2549, หน้า 2)

สวนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่โล่งที่การจัดภูมิทัศน์ ให้เกิดความสวยงามเท่าที่จะทำได้ เป็นที่สงบร่มรื่น ตั้งใจให้เป็นที่พักผ่อน คลายความเมื่อยล้า เป็นที่พบปะพูดคุยสนทนาอย่างเงียบๆ ใช้เดินเที่ยวเล่น เป็นที่เพิ่มความสดชื่น ให้เป็นที่ตรึงตรองสร้างสรรค์ความคิด ภายในสวนสาธารณะประกอบด้วย ต้นไม้มากมายหลายชนิด สนามหญ้า สระน้ำ น้ำพุ รูปปั้น ที่นั่งพักผ่อน ฯลฯ (Garrett Eckbo, 1974, หน้า 768, อ้างถึงใน อมรรัตน์ กฤตยาวัช, 2526, หน้า 12)

2.2.2 ลำดับชั้นของสวนสาธารณะ

ลำดับชั้นของสวนสาธารณะในเมือง เป็นการนำพื้นที่ส่วนหนึ่งของเมืองมาใช้ประโยชน์ในด้านของการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนมีความแตกต่างกันออกไปในด้านของขนาดรูปแบบการใช้สอย สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ ที่ตั้ง และขอบเขตของการให้บริการ โดยจากลักษณะความแตกต่างดังกล่าวนี้จะเป็นตัวกำหนดลำดับชั้นของสวนสาธารณะแบ่งได้ 6 ลำดับชั้นดังต่อไปนี้

1. ที่เด็กเล่น (Tot-Lots) เป็นสวนระดับล่างสุด เป็นสวนสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ควรมีไว้ทุกชุมชน ในย่านความหนาแน่นสูง สวนระดับนี้ใช้พื้นที่ประมาณ 200 ตารางเมตร ระยะการเดินทางมาใช้บริการ 300 – 500 เมตร ให้บริการแก่ประชาชน 200 – 300 คน มีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่มากนัก เช่น มีที่ป็นปาย บ่อทราย ที่วิ่งเล่น เป็นต้น กลุ่มเป้าหมายของพื้นที่เด็กเล่นนั้นจะเป็นกลุ่มประชากรวัยเด็กเล็กที่มาพร้อมกับผู้ปกครอง และความถี่ในการใช้งานคือเป็นประจำทุกวัน (กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2551, หน้า 1-34)

2. สวนสาธารณะระดับละแวกบ้าน (Neighborhood Park) เป็นสวนสาธารณะขั้นพื้นฐาน มีขนาดเนื้อที่ไม่เกิน 12.5 ไร่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสวนในลำดับที่ 1 มีการแบ่งพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้งาน โดยมีกิจกรรมที่ให้บริการทั้งแบบ Passive และ Active Recreation รูปแบบกิจกรรมจะเน้นหนักทางกิจกรรมแบบ Passive ด้วยเหตุผลของขนาดพื้นที่

ให้บริการ ได้แก่ ที่วิ่งเล่น เก้าอี้นั่งพักผ่อน ลานออกกำลังกาย และสนามเด็กเล่น เป็นต้น สวนให้นี้ให้บริการแก่ประชากร 800 – 1,000 คน ระยะเดินเท้าประมาณ 400-800 เมตร ใช้เวลาในการเดินทางไม่เกิน 5-10 นาที ความถี่ในการใช้งานเป็นประจำทุกวันและเป็นระยะเวลาสั้น ๆ (กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2551, หน้า 1-34)

3. สวนสาธารณะระดับชุมชน (Community Park) เป็นสวนสาธารณะขั้นพื้นฐาน มีขนาดเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 12.5 ไร่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมเพิ่มมากกว่าสวนลำดับที่ 1 และ 2 โดยประกอบไปด้วยพื้นที่พักผ่อน มีความร่มรื่น มีการปลูกสวนดอกไม้ สนามเด็กเล่น และสนามกีฬาสำหรับเด็กโต สวนแห่งนี้ให้บริการประชากรโดยรอบประมาณ 1,500 ครอบครัว ขอบเขตการบริการประมาณ 1-2.4 กิโลเมตร หรือใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวไม่เกิน 30 นาที (กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2551, หน้า 1-34)

4. สวนสาธารณะระดับย่านหรือเขต (District Park) สวนสาธารณะที่มีขนาดเนื้อที่ตั้งแต่ 50 ไร่ขึ้นไป มีพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น สวนดอกไม้ขนาดใหญ่ สวนสมุนไพร หรือสวนสุขภาพ เป็นต้น สิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่า สวนระดับที่ 1, 2 และ 3 เช่น มีบริเวณปิกนิก ที่จอดรถ ทางจักรยาน สนามเด็กเล่น สนามกีฬา ลานอเนกประสงค์ เป็นต้น (Joseph De Chiara and Lee Koppel Man 1975:502-503) สวนระดับนี้ให้บริการแก่ประชาชนจำนวนมาก รัศมีการให้บริการมากกว่า 1 ชุมชน ขอบเขตการบริการประมาณ 3-6 กิโลเมตร หรือใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวไม่เกิน 1 ชั่วโมง ความถี่ในการใช้คือช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2551, หน้า 1-34)

5. สวนสาธารณะระดับเมือง (City Park) สวนสาธารณะที่มีเนื้อที่มากกว่า 100 ไร่ขึ้นไป มีกิจกรรมแบบ Active และ Passive Recreation มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นมากกว่าสวนระดับ 1, 2, 3 และ 4 ที่กล่าวและมีกิจกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมตามนโยบายของแต่ละเมือง เช่น พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์เยาวชน สวนนก ตามสภาพแวดล้อมและกายภาพของพื้นที่ สวนแห่งนี้ควรตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองเพื่อให้ประชาชนในหลาย ๆ พื้นที่เข้ามาใช้งานได้ โดยการใช้งานในสวนระดับนี้จะมีลักษณะเป็นการใช้งานเป็นกลุ่ม และใช้เวลาพื้นที่นานมากกว่าครั้งวันในช่วงวันหยุด (กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2546, หน้า 4)

6. สวนสาธารณะระดับภาค (Region Park) เป็นสวนที่มีขนาดใหญ่มากที่สุด มีพื้นที่หลายพันไร่ มีลักษณะและกิจกรรมที่เฉพาะ เช่น สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น (เดชา บุญค้ำ และคณะ 2531, หน้า3-5) สวนระดับนี้ให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่เมือง และพื้นที่เขตอิทธิพลใกล้เคียง มี

รัศมีไม่เกิน 20 กิโลเมตรจากตัวเมือง ใช้เวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมงในการเดินทางเข้าถึงพื้นที่ (กลุ่มงานมาตรฐานสำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2546, หน้า 5)

จากลักษณะของสวนสาธารณะในแต่ละระดับนั้นมีลักษณะที่เฉพาะตัว มีขนาดพื้นที่ที่แตกต่าง รูปแบบกิจกรรมที่แตกต่างกันและเด่นชัด โดยรูปแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมของสวนในระดับที่ต่ำกว่าจะมีความหลากหลายนี้้น้อยกว่าสวนที่มีระดับสูงกว่า

2.2.3 เกณฑ์มาตรฐานของสวนสาธารณะในประเทศไทย

ในประเทศไทยนั้นได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการจำแนกได้ตามประเภทของสวนสาธารณะดังนี้

ตารางที่ 2.1 เกณฑ์มาตรฐานของพื้นที่สีเขียวเพื่อการบริการของประเทศไทย

ประเภทสวน	เกณฑ์ (ไร่/ประชากร 1,000 คน)	ขนาด พื้นที่ (ไร่)	จำนวน ประชากรที่ ให้บริการ	พื้นที่ให้บริการ
สนามเด็กเล่น	0.5	20-200 ตร.วา	500-2,500	ชุมชนระดับหมู่บ้านในชนบททุกหมู่บ้าน และชุมชนที่อยู่อาศัย
สวนสาธารณะระดับ ละแวกบ้าน	12.5	25-50	2,000-10,000	300 – 500 เมตร
สวนสาธารณะระดับ ชุมชน	2.5	25-50	10,000- 20,000	1-2.5 กิโลเมตร หรือโดยระบบขนส่ง สาธารณะไม่เกิน 30 นาที
สวนสาธารณะระดับย่าน	1.5	30-75	50,000- 100,000	3-6 กิโลเมตร หรือโดยระบบขนส่ง สาธารณะไม่เกิน 1 ชั่วโมง
สวนสาธารณะระดับเมือง		100 ไร่ ขึ้นไป	1 แห่งสำหรับ 100,000 คน	โดยระบบขนส่งสาธารณะไม่เกิน 1 ชั่วโมง
สวนสาธารณะระดับภาค		200 ไร่ ขึ้นไป	ประชากรของ เมืองมากกว่า 1 เมือง	โดยรถยนต์ไม่เกิน 1 ชั่วโมง
พื้นที่สีเขียวอื่น		ไม่จำกัด		ขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่จัดหาได้เช่น ห้วยมุดถนน ที่ ว่างในเขตทาง

ที่มา : กรมโยธาธิการและผังเมือง (2549)

2.2.4 องค์ประกอบภายในสวนสาธารณะ

ภายในสวนสาธารณะนั้นมีรูปแบบขององค์ประกอบที่แตกต่างกันภายในพื้นที่ โดยพื้นที่สวนสาธารณะนั้นบางแห่งอาจจะมีสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นออกกำลังกาย หรือที่ออกกำลังกายรูปแบบอื่น ๆ นั้น พบว่า องค์ประกอบภายในสวนสาธารณะนั้นเกิดจากลักษณะของกิจกรรมภายในพื้นที่ โดยทั่วไปจะแบ่งรูปแบบกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. กิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ (Passive Recreation) เป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ไม่ต้องออกแรง มีลักษณะมีความสงบ และผ่อนคลาย รูปแบบของการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การใกล้ชิดธรรมชาติ การชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ การนั่งเล่นในสวนสาธารณะ หรือฟังเสียงดนตรี เป็นต้น

2. กิจกรรมการพักผ่อนแบบกระฉับกระเฉง (Active Recreation) เป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ต้องออกแรง ออกกำลังกาย โดยรูปแบบของการพักผ่อนแบบกระฉับกระเฉงนั้น ได้แก่ การเดิน การขี่จักรยาน การวิ่งออกกำลังกาย และออกกำลังกายรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น

ในการออกแบบวางผังของสวนสาธารณะนั้นควรมีการคำนึงถึงลักษณะกิจกรรมทั้ง 2 ประเภท ควรมีการกำหนดขอบเขตการวางตำแหน่งของกิจกรรมทั้ง 2 ประเภทนี้ให้อยู่ร่วมกันภายในสวนสาธารณะ จะต้องไม่รบกวนกัน และกลมกลืนเป็นเรื่องเดียวกัน รวมถึงดูความเหมาะสมและความพอเพียงขององค์ประกอบสวนสาธารณะ ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมและความต้องการของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ โดยองค์ประกอบที่พึงมีในสวนสาธารณะระบุ โดย (กรมโยธาธิการและผังเมือง (2547, หน้า 1-3) ได้แก่

1. ทางเดินภายในสวน ควรจะต้องมีในสวนสาธารณะทุกระดับ ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ และควรแยกจากเส้นทางรถยนต์บางสวนที่มีการออกแบบทางเดินแยกจากเส้นทางจักรยานนั้นต้องออกแบบให้มีความสัมพันธ์กลมกลืน แต่ไม่รบกวนซึ่งกันและกัน

2. สนามหญ้า/สวนหย่อม เพื่อใช้เป็นสถานที่นั่งพัก เพื่อความผ่อนคลายและช่วยให้อากาศมีการถ่ายเท

3. ลานกีฬาหรือสถานที่ออกกำลังกาย

4. ม้านั่งสนาม ควรจัดวางไว้เป็นจุด ๆ

5. สระน้ำ หรือทางน้ำไหลเพื่อสร้างบรรยากาศ และเพื่อความชุ่มชื้นเย็นสบาย

6. อาคารอเนกประสงค์

7. ห้องน้ำสาธารณะ

8. จุดขายเครื่องดื่ม

9. ไฟฟ้าส่องสว่าง

10. ที่จอดรถ

11. ระบบระบายน้ำของสวนสาธารณะ

12. แหล่งน้ำสำหรับบำรุงต้นไม้

13. ป้อมยามหรือจุดตรวจ เพื่อรักษาความปลอดภัย

14. สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายแสดงทิศทาง เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ สำหรับสวนสาธารณะขนาดใหญ่

จากการศึกษาแนวทางของสวนสาธารณะและองค์ประกอบภายในพบว่า จะต้องทำการประยุกต์ใช้มาตรฐานที่กรมโยธาธิการและผังเมือง รวมถึงสำนักงานนโยบายแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดไว้มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มาใช้บริการ เพื่อจะได้รูปแบบและลักษณะเฉพาะในแต่ละท้องถิ่น

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

2.3.1 ความต้องการนันทนาการของมนุษย์

อับบราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow, 1973, p. 122 – 144) การนันทนาการนั้นจัดเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ขั้นแรก ซึ่งถ้าความต้องการขั้นแรกได้รับการตอบสนองความต้องการระดับสูงอาจจะเกิดขึ้น โดยความต้องการของมนุษย์นั้นแบ่งได้ 5 ระดับชั้นได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) ได้แก่ ความต้องการพักผ่อน ความต้องการออกกำลังกาย ความต้องการด้านสุขภาพ เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง (Safety needs) ได้แก่ ความต้องการด้านความปลอดภัยและมั่นคง ความต้องการด้านระเบียบ เป็นต้น
3. ความต้องการทางสังคม (Social needs) ได้แก่ ความต้องการความรักจากครอบครัวและมิตรสหาย ความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการมีบารมี เป็นต้น
4. ความต้องการมีชื่อเสียง สังคมยอมรับในคุณค่า (Self-esteem needs) ได้แก่ ความต้องการมีชื่อเสียง ต้องการได้เป็นผู้มีคุณค่าของสังคม เป็นต้น
5. ความต้องการเป็นเลิศ การตอบสนองต่อตนเอง (Self-actualization needs) ได้แก่ ความเข้าใจตนเอง ความต้องการมีศักยภาพอย่างเต็มที่ เป็นต้น

2.3.2 ลักษณะของกิจกรรมนันทนาการ

แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกัน (Brain Hackett, 1971) คือ

1. Passive Recreation เป็นการพักผ่อนหย่อนใจแบบผ่อนคลายและหย่อนใจ เป็นกิจกรรมที่ไม่ออกแรง แต่เป็นลักษณะกิจกรรมที่มีความสงบ ผ่อนคลายจากความเหน็ดเหนื่อย ได้แก่ การใกล้ชิดธรรมชาติ การชื่นชมกับธรรมชาติภูมิทัศน์การนั่งเล่นในสวนสาธารณะ หรือฟังเสียงดนตรี เป็นต้น

2. Active Recreation เป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ต้องออกแรง ออกกำลังกาย โดยรูปแบบของการพักผ่อนแบบกระฉับกระเฉงนั้น ได้แก่ การเดิน การขี่จักรยาน การวิ่งออกกำลังกาย และออกกำลังกายรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น

ลักษณะการพักผ่อนหย่อนใจดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่จะกระทำในช่วงเวลาว่าง ในสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภายนอกสถานที่ (Outdoor) และ ภายในอาคาร (Indoor) (เอี่ยมพร วิสมหมาย, 2524, หน้า 9 อ้างใน อมรรัตน์กฤตยาวัช (2526, หน้า 15) ได้แบ่งประเภทไว้ดังนี้

1. การพักผ่อนนอกรอาคาร (Outdoor) แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 การพักผ่อนนอกรอาคารที่เป็นสาธารณะ ได้แก่ การเล่นกีฬา การเดินชมธรรมชาติ การปิกนิก เป็นต้น

1.2 การพักผ่อนนอกรอาคารที่เป็นส่วนตัว ได้แก่ การทำสวนปลูกผัก ว่ายน้ำเล่นกีฬา เป็นต้น

2. การพักผ่อนในอาคาร (Indoor) แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

2.1 การพักผ่อนในอาคารที่เป็นสาธารณะ ได้แก่ การเล่นกีฬาในร่ม การอ่านหนังสือในห้องสมุด การเดินชมพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

2.2 การพักผ่อนในอาคารที่เป็นส่วนตัว ได้แก่ การอ่านหนังสือฟังเพลง ดูโทรทัศน์ เป็นต้น

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

2.4.1 การตัดใจเข้ามาใช้สวนสาธารณะ

มี 3 ปัจจัย (Seymour M. Gold :1980, อ้างใน สุดที่รัก สายปลื้มจิตต์ (2549, หน้า 17) ไว้ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ลักษณะประชากร เพศ อายุ รายได้ อาชีพ ฯลฯ ลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่สวนสาธารณะ

เพศ อมรรัตน์ กฤตยาวัช และปรีชา ได้กล่าวว่า เพศหญิงเป็นเพศที่ต้องการใช้สวนสาธารณะขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ใกล้บ้านมากกว่าเพศชาย (ปรีชา ศรีภัก (2524, หน้า 149) อ้างใน ญัตติพงษ์ อินทรรัตน์, 2541)

อาชีพ จะมีความสัมพันธ์อย่างมากกับความต้องการพักผ่อนหย่อนใจ จากกลุ่มอาชีพด้านบริการ หรือใช้ความคิดจะต้องการสวนสาธารณะที่สามารถประกอบกิจกรรมออกกำลังกายได้ และกลุ่มที่ประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความเมื่อยล้าทางร่างกายจะต้องการสวนสาธารณะที่ตอบสนองกับการพักผ่อนหย่อนใจแบบสงบ (ปรีชา ศรีภัก 2524, หน้า 149 อ้างใน ญัตติพงศ์อินทรัตน์, 2541)

รายได้ รายได้ของประชากรมีผลต่อความต้องการของประชากร โดยพบว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีความต้องการสวนสาธารณะใกล้บ้านเพื่อลดค่าใช้จ่าย และความสิ้นเปลืองของเวลา (สำนักปลัดกทท.2530, หน้า 149 อ้างใน ญัตติพงศ์ อินทรัตน์, 2541)

อายุ ความต้องการในแต่ละช่วงอายุมีความแตกต่างกัน (ปรีชา ศรีภัก2524, หน้า 149 อ้างใน ญัตติพงศ์ อินทรัตน์, 2541) และ Gerhard Rosenberg (1989, หน้า 87-95) ได้กล่าวว่าสวนสาธารณะจำเป็นสำหรับทุกช่วงอายุ โดยมีการจัดกลุ่มความต้องการตามตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงช่วงวัยและความต้องการของมนุษย์ และความต้องการด้านสวนสาธารณะ

ช่วงวัย	ความต้องการของมนุษย์	ความต้องการด้านสวนสาธารณะ
วัยเด็ก	มีความต้องการทางร่างกาย (Physical Needs)	พื้นที่สำหรับวิ่งเล่น ปีนป่าย เล่นเกมส์ เข้าสังคมกับเพื่อน
	มีความต้องการทางด้านจิตใจ (Phycological Needs) มาก ที่สุด	พื้นที่เพื่อเล่นเกม และกีฬาด้วยกัน
วัยผู้ใหญ่	มีความต้องการทางสังคม (Social Need)	พื้นที่สำหรับเล่นเกม กีฬา รวมถึง พื้นที่สำหรับนั่งคุยพบปะ พื้นที่ที่มี ความสงบ
	มีความต้องการทางร่างกาย (Physical Needs)	พื้นที่สำหรับนั่งคุยพบปะ พื้นที่ที่มี ความสงบ

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก สูดที่รัก สายปลื้มจิตต์, 2549

จากตารางจะเห็นถึงความต้องการและพฤติกรรมของแต่ละเพศแต่วัย เพื่อตอบสนองพฤติกรรมดังกล่าว ควรมีพื้นที่สวนสาธารณะที่รองรับความต้องการและพฤติกรรมของคนทุกวัย

2. ความสัมพันธ์ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มคนรู้จัก ครอบครัวเดียวกัน ร่วมทำกิจกรรมนันทนาการ หรือใช้พื้นที่นันทนาการอยู่ ทำให้เกิดการตัดใจมาใช้พื้นที่นันทนาการร่วมกัน

3. โอกาสทางการประกอบกิจกรรมนันทนาการ เป็นปัจจัยที่ผู้ใช้บริการตัดสินใจเข้าใช้พื้นที่นันทนาการ ประกอบด้วยปัจจัยดังนี้

ความสะดวกในการเข้าถึง ได้แก่ ระยะเวลาในการเดินทางมาใช้พื้นที่ความสะดวกในการเดินทาง โดยความต้องการในแต่ละช่วงอายุมีความแตกต่างกัน (Seymour M. Gold 1980, อ้างใน ญติพงษ์ อินทรรัตน์, 2541)

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพื้นที่สวนสาธารณะ ได้แก่ ข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ ที่ทำให้ทราบว่ากิจกรรมภายในมีสิ่งใดทำได้หรือทำไม่ได้

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนตัว ด้านกลุ่มสังคม และด้านโอกาสในการทำกิจกรรม มีส่วนในการตัดสินใจในการเข้าใช้พื้นที่สวนสาธารณะ Gerhard Rosenberg (1989, หน้า 87-95) ได้กล่าวว่า สวนสาธารณะจำเป็นสำหรับ ผู้มาใช้สวนสาธารณะจะมีพฤติกรรมและประเมินความพึงพอใจจาก 5 ขั้นตอนในการทำกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่สวนสาธารณะ (Seymour M. Gold 1980 อ้างถึงใน ญติพงษ์ อินทรรัตน์, 2541)

1. ขั้นตอนความตั้งใจไปใช้พื้นที่นันทนาการ (Anticipation) ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจทำ กิจกรรมในวัน เวลาใด การเลือกสถานที่ประกอบกิจกรรม หรือ พื้นที่สวนสาธารณะใดและความบอຍความถี่ในการตัดสินใจ

2. ขั้นตอนการเดินทางมายังสวนสาธารณะ (Travel to) เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากพฤติกรรมความตั้งใจ คือหลังจากตกลงใจเลือกพื้นที่แล้วก็เดินทางมายังพื้นที่โดยวิธีการต่าง ๆ

3. ขั้นตอนการประกอบกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ (On site) ซึ่งพฤติกรรม การมาใช้สวนสาธารณะในขั้นนี้ ได้แก่ การเลือกกิจกรรมนันทนาการความชอบ ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรม

4. ขั้นตอนการเดินทางกลับยังที่พักหรือกลับจากสวนสาธารณะ (Travel back) เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากขั้นตอนการเดินทางมายังสวนสาธารณะ ซึ่งอาจใช้วิธีการเดินทางแบบเดิม

5. ขั้นตอนประสบการณ์ที่ได้มาจากสวนสาธารณะครั้งนี้ในทุก ๆ ขั้นตอน (recollection) ซึ่งถ้าได้รับประสบการณ์ทางบวกก็อาจส่งผลกลับไปสู่การมาใช้สวนสาธารณะอีกครั้ง

2.5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวนสาธารณะจตุจักร

2.5.1 ประวัติความเป็นมา

สวนสาธารณะแห่งนี้เปิดเป็นทางการมาตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2523 โดยมีจุดเริ่มต้นในปี 2518 ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้นำถมที่ดิน เพื่อสร้างสวนสาธารณะ ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 4 รอบในวันที่ 5 ธันวาคม 2518 กรุงเทพมหานคร เข้าร่วมดำเนินการก่อสร้าง และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล หน่วยงานภาคเอกชนหลายหน่วย ต่อมาขยายพื้นที่โครงการอีก 90 ไร่ในที่ดินซึ่งการรถไฟฯ มอบให้เพิ่มเติม

สวนจตุจักรถือได้ว่าเป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ด้านทิศเหนือของกรุงเทพมหานครที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตจตุจักรบริเวณศูนย์กลางย่านธุรกิจการค้า ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้บริการประชาชนย่านนี้มาช้านาน จากพื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้นำถมที่ดิน เพื่อสร้างสวนสาธารณะตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช(รัชกาลที่ 9) ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 4 รอบในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2518 และได้มอบพื้นที่ให้กรุงเทพมหานครสร้างเป็นสวนสาธารณะและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามของสวนแห่งนี้ว่า “สวนจตุจักร” (ซึ่งเป็นชื่อภาษาสันสกฤต มีความหมายว่า “สี่รอบ”) และเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2523 สวนจตุจักรมีพื้นที่ทั้งหมด 155 ไร่ 56.60 ตารางวา โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของสวนจตุจักรเป็นพื้นที่สนามหญ้า ไม้ยืนต้น แปลงไม้ดอกไม้ประดับ บึงน้ำ เน้นบรรยากาศเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจร่มรื่นเขียวขจีและความสวยงามของต้นไม้หลากหลายสายพันธุ์ มีเส้นทางรอบสวนเหมาะแก่การวิ่งออกกำลังกาย พร้อมจัดให้มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ อาทิเช่นสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ 36 พรรษา พลตรีหญิงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีฐานฝึกออกกำลังกายจำนวน 12 ฐาน ลานอเนกประสงค์ สนามเด็กเล่น เครื่องออกกำลังกายกลางแจ้ง เส้นทางเดิน-วิ่ง รวมถึงทัศนียภาพและสถานที่สวยงามน่าสนใจอื่นๆ ทั้งลานไม้ดอกที่ปลูกสับเปลี่ยนหมุนเวียน (อุทยานสวนจตุจักร, 2564)

ภาพประกอบที่ 2 อุทยานสวนจตุจักร

ที่มา : <http://www.bangkok.go.th/chatuchakmetropark/>

2.5.2 ลักษณะเด่นและจุดที่น่าสนใจ

อนุสรณ์เป็นประจักษ์พยานตั้งแต่เมื่อครั้งแรกสร้างเป็นสัญลักษณ์ของสวนสาธารณะ ได้แก่ หอนาฬิกา นาฬิกาดอกไม้ ประติมากรรมอาเซียน 6 ประเทศ นอกจากนี้แล้ว ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ซึ่งตรงกับช่วงฤดูร้อนในแต่ละปี บริเวณริมถนนพหลโยธินตรงช่วงด้านข้างของสวนจตุจักร รวมไปถึงสวนวชิรเบญจทัศ หรือสวนรถไฟที่อยู่ใกล้เคียง จะเป็นช่วงที่ดอกชมพูพันธุ์ทิพย์บานสะพรั่ง และร่วงหล่นลงพื้นเป็นสีชมพูตัดกับสีเขียวของพื้นหญ้า ก่อให้เกิดเป็นภาพที่สวยงามอย่างยิ่ง (อุทยานสวนจตุจักร, 2564)

2.5.3 จุดเชื่อมต่อการเดินทาง

บริการ	สถานี/ป้ายหยุดรถ	สายทาง
รถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน	หมอชิต	รถไฟฟ้าบีทีเอส สายสุขุมวิท
รถไฟฟ้า ขนส่งมวลชน	สวนจตุจักร	รถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล
รถโดยสาร ประจำทาง	สวนจตุจักร	ช่วงเวลาปกติ A1 A2 3 8 26 27 29 34 1- 5 44 52 59 63 77 90 96 104 108 122 134 136 138 145 157 1 82 502 503 509 510 517 524 529 Y70E เฉพาะช่วงเช้า 28 108 กะสว่าง 3 29 34 59 63 134 145
รถชัตเติลบั๊ส	สวนจตุจักร	เชื่อมต่อไปยัง ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมือง ทองธานี

ภาพประกอบที่ 3 จุดเชื่อมต่อการเดินทาง

ที่มา : อุทยานสวนจตุจักร <http://www.bangkok.go.th/chatuchakmetropark/>

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จำรัส มือขุนทด (2559) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสวนสาธารณะของเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่าการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสวนสาธารณะของเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.6489 – 3.3044 อย่างไรก็ตามในภาพรวมของประชาชนกลุ่มอายุที่น้อยกว่า จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการสวนสาธารณะของเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์มากกว่าประชากรกลุ่มอายุที่มากกว่า

ภัทรพรณ แซ่ตั้ง (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงองค์กรและความผูกพันต่อองค์กรกับความสุขในการทำงานของพนักงาน กรณีศึกษาธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรและมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับมาก ความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของพนักงานระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สุริรัตน์ จำปาเงิน (2559) แนวทางการพัฒนาสวนสาธารณะที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร การศึกษากายภาพสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุศึกษาพฤติกรรมและการเข้าใช้งานสวนของผู้สูงอายุและเสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงสวนสาธารณะและพื้นที่โดยรอบที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุวิธีการดำเนินงานวิจัยถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลักคือ (1) การสำรวจกายภาพของสวนสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่เอื้อต่อการเป็นเมืองเพื่อผู้สูงอายุ (2) การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่ใช้สวนสาธารณะนั้น ๆ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้และปัจจัยในการเข้าใช้สวน และ (3) การวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสวนสาธารณะที่เอื้ออำนวยและเหมาะสมต่อผู้สูงอายุและนำไปสู่เมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุต่อไป ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า สวนสาธารณะที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุควรเป็นสวนสาธารณะที่ดีได้มาตรฐานก่อนพัฒนาเป็นสวนที่เอื้อสำหรับผู้สูงอายุอีกทั้งสวนสาธารณะในบริบทชุมชนและสวนสาธารณะบริบทเมืองการพัฒนาปรับปรุงแตกต่างกัน เช่น สวนสาธารณะบริบทเมืองต้องคำนึงถึงการเข้าถึงจากขนส่งมวลชน มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุใกล้กับทางเข้าสวนและมีกิจกรรมที่หลากหลายรองรับความต้องการของผู้สูงอายุ

อดิษฐ์ มัตเดช (2561) เพื่อศึกษาศักยภาพทางด้านนันทนาการของสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร ขอบเขตของการวิจัย โดยมีทั้งหมด 10 แห่ง ได้แก่ สวนลุมพินี สวนจตุจักร สวนสราญรมย์ สวนเสรีไทย สวนรมณีนาถ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์สวนสันติภาพ สวนวชิรเบญจทัศ สวนกีฬารามอินทรา และสวนรมณีย์ทุ่งสีกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินศักยภาพของสวนสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น .90 และแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ Independent t – test และ one – way ANOVA ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) สวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 10 แห่ง มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง โดยกิจกรรมนันทนาการมีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้ที่มาใช้บริการ มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ประปา ไฟฟ้า ป้ายบอกทาง ห้องสุขา เก้าอี้นั่ง และการรักษาความปลอดภัยมีเพียงพอกับผู้ที่มาใช้บริการ 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร เพศ อายุ และสถานภาพสมรส พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันของผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

เบญจา ตรงผดุงสิน (2562) เพื่อศึกษาการประเมินคุณภาพพื้นที่สีเขียวนันทนาการประเภทสวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครลำปางกรณีศึกษา : สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติเมืองลำปาง (สวนหลวง ร.9) จากการสำรวจพื้นที่สีเขียวนันทนาการในเขตเทศบาลนครลำปางจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ สนามกีฬาเทศบาล สวนสาธารณะเขลางค์นคร สวนเขื่อนยาง สวนสาธารณะประตูเวียง สวนสาธารณะสุชาดารามสวนพ่อเจ้าทิพย์ช้าง สวนสาธารณะห้าแยกหอนาฬิกา และสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ(สวนหลวง ร.9) ผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า สวนหลวง ร.9 ตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้งานน้อยที่สุด จึงทำให้เกิดความน่าสนใจว่าปัญหาของสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติเมืองลำปาง (สวนหลวง ร.9) นั้น เกิดจากอะไรและสมควรได้รับการแก้ไขอย่างไรบ้าง เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ในพื้นที่ ทั้งการสำรวจทั่วไปและการเฝ้าสังเกตเป็นจุด ๆ อย่างใกล้ชิดเพื่อตรวจสอบกับผลการสัมภาษณ์ผู้ใช้งานประจำ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าในการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่สีเขียวนันทนาการประเภทพื้นที่สวนสาธารณะของเทศบาลนครลำปางนั้นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ใช้งานมีส่วนร่วมด้วย และสำหรับกรณีศึกษาสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติเมืองลำปาง

(สวนหลวง ร.9) นั้น มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง 3 ด้านคือ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องออกกำลังกาย ปรับปรุงอุปกรณ์ในสนามเด็กเล่น ย้ายตำแหน่งห้องน้ำสาธารณะ ฯลฯ เพิ่มความสวยงามน่าใช้งาน เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รักษาสถานที่ให้สะอาด ฯลฯ และเพิ่มความปลอดภัย โดยการแต่งไม้ยืนต้นที่หนาทึบ เพิ่มจุดยามรักษาการณ์เป็นต้น

ธิดารัตน์ แสนพิม (2559) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่เพื่อการนันทนาการ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้พื้นที่เพื่อการนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร 2) เพื่อศึกษาคำแนะนำที่ตรงรวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยเชิงพื้นที่ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่เพื่อการนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งประกอบไปด้วยสถานที่ 4 แห่งภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ 1) หอพระเทพฯ และลานสมเด็จพระเจ้า 2) วิทยาลัยพลังงาน 3) อ่างเก็บน้ำหน้า NU Dorm และ 4) อ่างเก็บน้ำมหาวิทยาลัยนเรศวรผลที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้กับมหาวิทยาลัยนเรศวรในการแก้ปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการพัฒนาพื้นที่ต่อไปในอนาคตการศึกษานี้ใช้วิธีการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ ซึ่งการสังเกตการณ์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การเก็บข้อมูลเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้พื้นที่ และลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่มีการบันทึกกิจกรรมและจำนวนผู้ใช้พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ใช้งานจากการศึกษาพบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษา คือการเดิน-วิ่งออกกำลังกาย ช่วงเวลาที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดคือช่วงเย็นหลังจากเลิกงาน/เลิกเรียน สำหรับพื้นที่ที่มีผู้ใช้ไปใช้งานมากที่สุดคือหอพระเทพฯ และลานสมเด็จพระเจ้า รองลงไปคืออ่างเก็บน้ำหน้า NU Dorm อ่างเก็บน้ำมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยพลังงานตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพของพื้นที่คือ การปรับปรุงพื้นถนนให้เหมาะสำหรับทำกิจกรรมเดิน-วิ่งออกกำลังกาย ควรจัดให้มีม้านั่งและศาลาเพื่อหลบแดดหลบฝน อุปกรณ์ออกกำลังกายที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชำรุดเสียหาย ควรได้รับการซ่อมบำรุง

ตารางที่ 2.3 แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดตัวแปรอิสระ

งานวิจัย	ตัวแปร					
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
1. ธีรรัตน์ แสนพิม (2559)	+	+	+	+	+	
2. เบญจา ตรงผดุงสิน (2562)	+	+	+	+	+	
3. อติศัย มัตเดช (2561)	+	+	+	+	-	
4. สุวีรัตน์ จำปาเงิน (2559)	+	+	+	+	+	
5. ภัทราพรรณ แซ่ตั้ง (2558)	+	+	+	+	+	
6. จำรัส มือขุนทด (2559)	+	+	-	+	+	

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาศวแปรที่มีผลต่อความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรจะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์กับความต้องการด้านนันทนาการประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งตัวแปรดังกล่าวจะนำมาใช้ในการศึกษาตามวิธีการดำเนินการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 2.4 แสดงองค์ประกอบของแนวคิดความต้องการด้านนันทนาการในการกำหนดตัวแปรตาม

องค์ประกอบ	แนวคิด					
	อับบราฮัม เอช. มาสโลว์ (Abraham H. Maslow, 1973)	บาร์อน (Baron, 1986)	กัปแมน (Gubman, 1998)	ทองพูนตั้ง พงษ์วารินทร์ (2554)		
ด้านนันทนาการ	+	+	+	+		
ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	-	+	+	-		
ด้านความปลอดภัย	+	+	-	+		
ด้านบุคคลที่ให้บริการ	+	+	+	+		
ด้านสภาพแวดล้อม	+	+	+	+		

จากองค์ประกอบของความสัมพันธ์กับความต้องการด้านนันทนาการที่มีผู้กล่าวไว้ต่าง ๆ กันนั้น สามารถสรุปได้ว่าความสัมพันธ์กับความต้องการด้านนันทนาการหมายถึง ความต้องการของประชาชนผู้มาใช้สวนสาธารณะจุดจักรเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่ทำเมื่อมาใช้สวนสาธารณะ กิจกรรมนันทนาการในการวิจัยครั้งนี้มี เดินเล่น ปิกนิก อ่านหนังสือ นั่งเล่น/พักผ่อน เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ถ่ายรูป ศึกษาพรรณไม้ นัดพบปะเพื่อน ฯลฯ (Baron, 1986) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่บ่งบอกถึงตัวชี้วัดด้านความสัมพันธ์กับความต้องการด้านนันทนาการที่มีความครอบคลุมในทุกด้านและตอบสนองความต้องการตามเกณฑ์ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านบุคคลที่ให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเรื่องความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร เพื่อให้ดำเนินการวิจัยมีความถูกต้องและสามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 5,666,264 คน (สถิติกรุงเทพมหานคร, 2563)

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร จากสูตรของ Taro Yamane (พิชิต พัทธ์เศสสมบัติ, 2550, หน้า 252) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n)

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ \text{จะได้} \quad n &= \frac{5,666,264}{1+(5,666,264 \times 0.05^2)} \\ &= 399.93 \end{aligned}$$

จากการแทนค่าสูตรทำให้ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 399.93 ตัวอย่าง แต่ทางผู้วิจัยกำหนดให้มีตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

3.3 การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักรที่คำนวณได้มีเท่ากับ 399.93 คน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนและสร้างความเชื่อมั่นในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มขนาด

ของกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด หลักการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด

ในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ถ้ามีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ถ้ามีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุง

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสำหรับประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิด ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักรเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ

มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด 5 คะแนน

มีระดับความคิดเห็นมาก 4 คะแนน

มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 3 คะแนน

มีระดับความคิดเห็นน้อย 2 คะแนน

มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด 1 คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับความพึงพอใจ ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับของคะแนน}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการเป็นแบบ
ปลายเปิด (Open questionnaire)

การทดลองเครื่องมือ เมื่อได้สร้างแบบสอบถามและได้นำแบบสอบถามไปทำการ
ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับประชาชนที่มี
ต่อสวนสาธารณะจตุจักร จำนวน 30 คน ก่อนเก็บข้อมูลจริง แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วย
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้วิธีของครอนบาช อัลฟา (Cronbach's Alpha.) อภินันท์ จันตะนี
(2550, หน้า 87)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามประชาชนที่มีต่อ
สวนสาธารณะจตุจักร จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์
ของข้อมูลก่อนประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมและค้นคว้ามาจากหนังสือ
เอกสารตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุดของสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศรีปทุม รวมทั้งค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของ
มหาวิทยาลัยต่างๆ

3.6 การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร

2. ค่าเฉลี่ย \bar{X} ใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) เพื่อใช้อธิบายค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

4. การทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่า t (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร กับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรต่างกัน

5. การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA : F-test และ LSD. (Least-significant different)) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักร กับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งถ้าค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะจตุจักรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรต่างกัน และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Fisher's LSD procedure (Least-Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรและเพื่อให้การวิจัยเป็นตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรครั้งนี้คือจำนวน 400 คน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่าง

4.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการตัดสินใจ
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t-test
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F-test
SS	แทน	ผลรวมของความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Df	แทน	ค่าระดับชั้น
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างของประชากรที่ใช้ คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1-4.5

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	148	37.00
หญิง	252	63.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และเพศชาย 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	84	21.00
31 – 40 ปี	182	45.50
41 – 50 ปี	78	19.50
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	56	14.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่อายุ 31-40 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมาต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 41-50 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 และอายุตั้งแต่ 50 ขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	0.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	4	1.00
อนุปริญญาหรือ ปวส.	195	48.80
ปริญญาตรี	199	49.80
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.80 รองลงมา อนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	23	5.80
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	135	33.80
พนักงานบริษัทเอกชน	174	43.50
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	17.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมา เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	140	35.00
15,001 - 20,000 บาท	130	32.50
20,001 - 25,000 บาท	130	32.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รายได้อเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาทจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และ 20,001-25,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรประชากรที่ใช้ คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6-4.14

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะ

ความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะ	จำนวน	ร้อยละ
เฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์	56	14.00
เฉพาะจันทร์ - ศุกร์	220	55.00
ทุกวัน	124	31.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะเฉพาะ จันทร์ - ศุกร์ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 ทุกวัน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และเฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ

ช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ	จำนวน	ร้อยละ
06.00-09.00 น.	155	38.75
15.01-18.00 น.	245	61.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ 15.01-18.00 น. จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 และ 06.00-09.00 น. จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้

เหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางสะดวก	98	24.50
ใกล้ที่พักอาศัย/ที่ทำงาน	155	38.75
สภาพแวดล้อมภายในสวน	147	36.75
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.8 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ใกล้ที่พักอาศัย/ที่ทำงานจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมา สภาพแวดล้อมภายในสวนจำนวน 147คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 และเดินทางสะดวกจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยประมาณกี่คน

จำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	78	19.50
2-5 คน	165	41.25
6-8 คน	157	39.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.9 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยประมาณกี่คนมากที่สุด 2-5 คน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 6-8 คน จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 และคนเดียว จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่มำทำในสวนสาธารณะ

กิจกรรมที่มำทำในสวนสาธารณะ	จำนวน	ร้อยละ
กายบริหาร	124	31.00
อ่านหนังสือ	46	11.50
นั่งเล่น/พักผ่อน	44	11.00
เล่นกีฬา	28	7.00
เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย	158	39.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.10 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่มำทำในสวนสาธารณะ เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 กายบริหารจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 อ่านหนังสือ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 นั่งเล่น/พักผ่อน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 และเล่นกีฬา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของโดยส่วนมากท่านมาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับใคร

โดยส่วนมากท่านมาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับใคร	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	59	14.75
เพื่อน ๆ	239	59.75
ไม่แน่นอน	102	25.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.11 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับใครเพื่อน ๆ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 ไม่แน่นอน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และคนเดียว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของบริเวณใดในสวนสาธารณะที่ท่านชอบมากที่สุด

บริเวณใดในสวนสาธารณะที่ท่านชอบมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
สนามเด็กเล่น	124	31.00
สนามกีฬา	46	11.50
บริเวณสนามหญ้า	44	11.00
ลานโล่ง/ลานอเนกประสงค์	28	7.00
สวนสุขภาพ/จุดออกกำลังกาย	158	39.50
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.12 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชอบบริเวณใดในสวน สวนสุขภาพ/จุดออกกำลังกาย จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา สนามเด็กเล่น จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 สนามกีฬา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 บริเวณสนามหญ้า จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 และลานโล่ง/ลานอเนกประสงค์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้หรือไม่ ในการเข้ามาใช้
บริการสวนสาธารณะ

ประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้หรือไม่ ในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ	จำนวน	ร้อยละ
ความสะดวกในการเข้า-ออก	122	30.50
ความไม่เพียงพอของสถานที่พักผ่อน	56	14.00
ความเป็นระเบียบ/ความสะอาด	145	36.25
ความไม่เพียงพอของพื้นที่ออกกำลังกาย	77	19.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.13 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้ในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ ความเป็นระเบียบ/ความสะอาดมากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 ความสะดวกในการเข้า-ออก จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 ความไม่เพียงพอของพื้นที่ออกกำลังกายจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.25 และความไม่เพียงพอของสถานที่พักผ่อนจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของปกติท่านเดินทางมาสวนสาธารณะ โดยวิธีใด

ปกติท่านเดินทางมาสวนสาธารณะโดยวิธีใด	จำนวน	ร้อยละ
เดิน	124	31.00
รถยนต์ส่วนตัว	100	25.00
รถประจำทาง	176	44.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.14 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปกติเดินทางมาสวนสาธารณะโดยรถประจำทางจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 จักรยาน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และรถยนต์ส่วนตัวจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร โดยใช้สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรากฏดังตารางที่ 4.15-4.20

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

ความต้องการด้านนันทนาการ	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. ด้านนันทนาการ	3.92	.578	มาก	4
2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	4.16	.548	มาก	2
3. ด้านความปลอดภัย	4.36	.482	มาก	1
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	3.86	.607	มาก	5
5. ด้านสภาพแวดล้อม	4.14	.551	มาก	3
รวม	4.09	.496	มาก	

จากตารางที่ 4.15 ประชาชนในสวนสาธารณะจตุจักรมีความต้องการด้านนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.09$ และ S.D. = .496) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.36$ และ S.D. = .482) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 4.16$ และ S.D. = .548) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.14$ และ S.D. = .551) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ
ด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรด้านนันทนาการ

ด้านนันทนาการ	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. ควรมีต้นไม้ที่มีในสวนสาธารณะ มีเพียงพอและสวยงาม	3.54	.823	มาก	6
2. ควรตอบสนองความต้องการผู้มา ออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี	3.58	.868	มาก	5
3. มีการจัดที่จอดรถเพียงพอกับผู้เข้ามา ใช้บริการ	3.93	.827	มาก	4
4. ควรเพิ่มโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่ง พักผ่อนให้เพียงพอกับผู้เข้ามา ใช้บริการ	4.02	.747	มาก	3
5. จำนวนเครื่องออกกำลังกายเพียงพอ สำหรับผู้เข้ามาใช้บริการ	4.25	.690	มาก	1
6. ควรมีการตรวจสอบเส้นทางวิ่งออก กำลังกายได้มาตรฐาน	4.22	.659	มาก	2
รวม	3.92	.578	มาก	

จากตารางที่ 4.16 ประชาชนในสวนสาธารณะจตุจักรมีความต้องการด้านนันทนาการ
ด้านนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.92$ และ $S.D. = .578$) เมื่อพิจารณาในราย
ประเด็น 3 ลำดับแรก พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จำนวนเครื่องออกกำลังกายเพียงพอสำหรับ
ผู้เข้ามาใช้บริการ ($\bar{x} = 4.25$ และ $S.D. = .690$) รองลงมาคือควรมีการตรวจสอบเส้นทางวิ่งออก
กำลังกายได้มาตรฐาน ($\bar{x} = 4.22$ และ $S.D. = .659$) และควรเพิ่มโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อนให้
เพียงพอกับผู้เข้ามาใช้บริการ ($\bar{x} = 4.02$ และ $S.D. = .747$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ

ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทางผ่านเฟสบุ๊คแฟนเพจ เว็บไซต์ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลข่าวสาร	4.29	.622	มาก	1
2. มีนโยบายส่งเสริมการออกกำลังกายของสวนสาธารณะจตุจักร	4.02	.912	มาก	4
3. ความพร้อมในการให้บริการของสวนสาธารณะจตุจักรเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของท่าน	3.99	.830	มาก	5
4. ขั้นตอนการเข้าใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.22	.675	มาก	3
5. มีการแบ่งเขตพื้นที่ระหว่าง ทางวิ่ง-ทางเดิน ทางจักรยาน ชัดเจน	4.29	.610	มาก	2
รวม	4.16	.548	มาก	

จากตารางที่ 4.17 ประชาชนในสวนสาธารณะจตุจักรมีความต้องการด้านนันทนาการด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.16$ และ $S.D. = .548$) เมื่อพิจารณาในรายประเด็น 3 ลำดับแรกพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทางผ่านเฟสบุ๊ค แฟนเพจ เว็บไซต์ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x} = 4.29$ และ $S.D. = .622$) รองลงมาคือมีการแบ่งเขตพื้นที่ระหว่าง ทางวิ่ง-ทางเดิน ทางจักรยาน ชัดเจน ($\bar{x} = 4.29$ และ $S.D. = .610$) และขั้นตอนการเข้าใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{x} = 4.22$ และ $S.D. = .675$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ
ด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจุดจักรด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. มีการตัดแต่งต้นไม้ภายในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้ที่เข้ามา ใช้บริการ	4.27	.671	มาก	5
2. มีการจัดไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ ในยามค่ำคืน	4.30	.597	มาก	4
3. ภายในพื้นที่บริการ มีกล้องวงจร ปิดหรือไม่	4.35	.568	มาก	3
4. ท่านคิดว่ามีพื้นที่บางจุดอับสายตา ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม/ อุบัติเหตุที่สามารถทำให้เกิด อุบัติเหตุหรือไม่	4.45	.579	มาก	2
5. ท่านคิดว่าภาพรวมของคุณภาพ ด้านความปลอดภัยของ สวนสาธารณะจุดจักร	4.47	.586	มาก	1
รวม	4.36	.482	มาก	

จากตารางที่ 4.18 ประชาชนในสวนสาธารณะจุดจักรมีความต้องการด้านนันทนาการด้านความปลอดภัยโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.36$ และ $S.D. = .482$) เมื่อพิจารณาในรายประเด็น 3 ลำดับแรก พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ท่านคิดว่าภาพรวมของคุณภาพด้านความปลอดภัยของสวนสาธารณะจุดจักร ($\bar{x} = 4.47$ และ $S.D. = .586$) รองลงมาคือท่านคิดว่ามีพื้นที่บางจุดอับสายตาที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม/อุบัติเหตุที่สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือไม่ ($\bar{x} = 4.45$ และ $S.D. = .579$) และภายในพื้นที่บริการ มีกล้องวงจรปิดหรือไม่ ($\bar{x} = 4.35$ และ $S.D. = .568$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ
ด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจุดจักรด้านบุคคลที่ให้บริการ

ด้านบุคคลที่ให้บริการ	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านกิจกรรม	3.54	.823	มาก	5
2. มีการจัดครูฝึกด้านกีฬาให้ ครอบคลุมมากขึ้น	3.58	.868	มาก	4
3. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแล ความปลอดภัย	3.93	.827	มาก	3
4. ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญใน การดูแลสวนสาธารณะในเรื่อง ขยะ คุณภาพน้ำ และไฟฟ้าส่องสว่าง	4.02	.747	มาก	2
5. ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่และ ซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ	4.25	.690	มาก	1
รวม	3.86	.607	มาก	

จากตารางที่ 4.19 ประชาชนในสวนสาธารณะจุดจักรมีความต้องการด้านนันทนาการ
ด้านบุคคลที่ให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.86$ และ $S.D. = .607$) เมื่อพิจารณา
ในรายประเด็น 3 ลำดับแรก พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่และซ่อม
บำรุงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.25$ และ $S.D. = .690$) รองลงมาคือควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญใน
การดูแลสวนสาธารณะในเรื่อง ขยะ คุณภาพน้ำ และไฟฟ้าส่องสว่าง ($\bar{x} = 4.02$ และ $S.D. = .747$)
และควรมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแลความปลอดภัย ($\bar{x} = 3.93$ และ $S.D. = .827$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ
ด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจุดจักรด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อม	Mean	S.D.	ระดับความสำคัญ	ลำดับที่
1. ความร่มรื่นของไม้ยืนต้นที่เพียงพอ	4.22	.659	มาก	3
2. สามารถรองรับความต้องการใช้ของ ประชาชนในพื้นที่ เพิ่มมากขึ้นได้อย่าง เพียงพอ	4.29	.622	มาก	1
3. ควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมที่จัด ให้มีความหลากหลายและทันสมัยตามยุค สมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างเสมอ	4.02	.912	มาก	4
4. สามารถใช้บริการได้ทุกวัย เช่น บริการอินเทอร์เน็ต	3.99	.830	มาก	5
5. การดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่ ทั้งหมดโดยรวม	4.22	.675	มาก	2
รวม	4.14	.551	มาก	

จากตารางที่ 4.20 ประชาชนในสวนสาธารณะจุดจักรมีความต้องการด้านนันทนาการ
ด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.14$ และ $S.D. = .551$) เมื่อพิจารณาใน
รายประเด็น 3 ลำดับแรก พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สามารถรองรับความต้องการใช้ของ
ประชาชนในพื้นที่ เพิ่มมากขึ้นได้อย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 4.29$ และ $S.D. = .622$) รองลงมาคือการดูแล
รักษาความสะอาดของพื้นที่ทั้งหมดโดยรวม ($\bar{x} = 4.22$ และ $S.D. = .675$) และความร่มรื่นของไม้
ยืนต้นที่เพียงพอ ($\bar{x} = 4.22$ และ $S.D. = .659$) ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรแตกต่างกัน ด้วยค่าสถิติ (t-test) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ส่วนการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวค่าสถิติ (F-test) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มเป็นต้นไป ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามเพศ

ความต้องการทางด้านนันทนาการ	เพศ	Mean	S.D.	t	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน																																														
1. ด้านนันทนาการ	ชาย	3.9345	.56135	.266	.790	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	3.9162	.59065				2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	ชาย	4.1897	.53874	.700	.484	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.1443	.55486	3. ด้านความปลอดภัย	ชาย	4.3812	.48208	.378	.706	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.3596	.48392	4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ชาย	3.8889	.58865	.582	.561	ไม่แตกต่าง	หญิง	3.8470	.61962	5. ด้านสภาพแวดล้อม	ชาย	4.1624	.54198	.328	.743	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.1410	.55866	รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614
2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	ชาย	4.1897	.53874	.700	.484	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	4.1443	.55486				3. ด้านความปลอดภัย	ชาย	4.3812	.48208	.378	.706	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.3596	.48392	4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ชาย	3.8889	.58865	.582	.561	ไม่แตกต่าง	หญิง	3.8470	.61962	5. ด้านสภาพแวดล้อม	ชาย	4.1624	.54198	.328	.743	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.1410	.55866	รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.0816	.50747						
3. ด้านความปลอดภัย	ชาย	4.3812	.48208	.378	.706	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	4.3596	.48392				4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ชาย	3.8889	.58865	.582	.561	ไม่แตกต่าง	หญิง	3.8470	.61962	5. ด้านสภาพแวดล้อม	ชาย	4.1624	.54198	.328	.743	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.1410	.55866	รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.0816	.50747																
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ชาย	3.8889	.58865	.582	.561	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	3.8470	.61962				5. ด้านสภาพแวดล้อม	ชาย	4.1624	.54198	.328	.743	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.1410	.55866	รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.0816	.50747																										
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ชาย	4.1624	.54198	.328	.743	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	4.1410	.55866				รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614	ไม่แตกต่าง	หญิง	4.0816	.50747																																				
รวม	ชาย	4.1113	.48026	.505	.614	ไม่แตกต่าง																																														
	หญิง	4.0816	.50747																																																	

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่

แตกต่างกัน ในระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการทั้ง 5 ขั้นตอน สูงกว่าประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรเพศชาย

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามอายุ

ความต้องการทางด้านนันทนาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.235	3	.078	.233	.874
	ภายในกลุ่ม	99.835	296	.337		
	รวม	100.070	299			
2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.368	3	.123	.406	.749
	ภายในกลุ่ม	89.479	296	.302		
	รวม	89.847	299			
3. ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	.274	3	.091	.390	.760
	ภายในกลุ่ม	69.338	296	.234		
	รวม	69.613	299			
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	.351	3	.117	.316	.814
	ภายในกลุ่ม	109.845	296	.371		
	รวม	110.197	299			
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.559	3	.186	.610	.609
	ภายในกลุ่ม	90.351	296	.305		
	รวม	90.910	299			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.122	3	.041	.164	.921
	ภายในกลุ่ม	73.566	296	.249		
	รวม	73.688	299			

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรจำแนกตามอายุความต้องการทางด้านนันทนาการพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการทางด้าน นันทนาการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.236	3	.412	1.234	.298
	ภายในกลุ่ม	98.834	296	.334		
	รวม	100.070	299			
2. ด้านการส่งเสริมด้าน นันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.270	3	.423	1.414	.239
	ภายในกลุ่ม	88.577	296	.299		
	รวม	89.847	299			
3. ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	1.230	3	.410	1.774	.152
	ภายในกลุ่ม	68.383	296	.231		
	รวม	69.613	299			
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.878	3	.626	1.711	.165
	ภายในกลุ่ม	108.319	296	.366		
	รวม	110.197	299			
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.162	3	.387	1.277	.282
	ภายในกลุ่ม	89.748	296	.303		
	รวม	90.910	299			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.917	3	.306	1.243	.294
	ภายในกลุ่ม	72.772	296	.246		
	รวม	73.688	299			

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรจำแนกตามระดับการศึกษา ความต้องการทางด้านนันทนาการพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามอาชีพ

ความต้องการทางด้านนันทนาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.205	3	.068	.202	.895
	ภายในกลุ่ม	99.865	296	.337		
	รวม	100.070	299			
2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.601	3	.534	1.790	.149
	ภายในกลุ่ม	88.245	296	.298		
	รวม	89.847	299			
3. ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	1.174	3	.391	1.692	.169
	ภายในกลุ่ม	68.439	296	.231		
	รวม	69.613	299			
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	.293	3	.098	.263	.852
	ภายในกลุ่ม	109.903	296	.371		
	รวม	110.197	299			
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.751	3	.584	1.938	.124
	ภายในกลุ่ม	89.159	296	.301		
	รวม	90.910	299			

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

	ระหว่างกลุ่ม	.599	3	.200		
รวม	ภายในกลุ่ม	73.090	296	.247	.808	.490
	รวม	73.688	299			

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรจำแนกตามอาชีพความต้องการทางด้านนันทนาการพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามรายได้

ความต้องการทางด้านนันทนาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.254	2	.127	.379	.685
	ภายในกลุ่ม	99.816	297	.336		
	รวม	100.070	299			
2. ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	.289	2	.144	.479	.620
	ภายในกลุ่ม	89.558	297	.302		
	รวม	89.847	299			
3. ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	.950	2	.475	2.054	.130
	ภายในกลุ่ม	68.663	297	.231		
	รวม	69.613	299			
4. ด้านบุคคลที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	.179	2	.090	.242	.785
	ภายในกลุ่ม	110.017	297	.370		
	รวม	110.197	299			

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

	ระหว่างกลุ่ม	.518	2	.259		
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ภายในกลุ่ม	90.392	297	.304	.850	.428
	รวม	90.910	299			
	ระหว่างกลุ่ม	.368	2	.184		
รวม	ภายในกลุ่ม	73.320	297	.247	.746	.475
	รวม	73.688	299			

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรจำแนกตามรายได้ ความต้องการทางด้านนันทนาการพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรทดสอบ	ผลการทดสอบ				
	t	F	Sig	เป็นไปตาม	ไม่เป็นไปตาม
เพศ	.505		.614		✓
อายุ		.164	.921		✓
ระดับการศึกษา		1.243	.294		✓
อาชีพ		.808	.490		✓
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		.746	.475		✓

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะ จตุจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรและ 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยวิธีการเก็บข้อมูล คือ ใช้แบบสอบถามจำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่องความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรมีดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท

2. พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรพบว่า ความถี่ของการมาใช้บริการสวนสาธารณะเฉพาะจันทร์-ศุกร์ ช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ 15.01-18.00 น. เหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้คือใกล้ที่พักอาศัย/ที่ทำงาน จำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยมากที่สุด 2-5 คน มีกิจกรรมที่มาทำในสวนสาธารณะคือเดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย ส่วนใหญ่มาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับเพื่อน ๆ ชอบบริเวณสวนสุขภาพ/จุดออกกำลังกาย ประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้ในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะคือความเป็นระเบียบ/ความสะอาด และปกติเดินทางมาสวนสาธารณะโดยรถประจำทาง

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.09$ และ S.D. = .496) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.16$ และ S.D. = .716) รองลงมาคือด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 4.16$ และ S.D. = .548) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.14$ และ

S.D. = .551) ด้านนันทนาการ ($\bar{x} = 3.92$ และ S.D. = .578) ด้านบุคคลที่ให้บริการ ($\bar{x} = 3.86$ และ S.D. = .607) ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

4.1 ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05

4.2 ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05

4.3 ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05

4.4 ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05

4.5 ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05

5.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรื่องความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรมีดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด โดยในด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดในทั้งหมด 5 ด้าน เพราะผู้ที่เข้ามาใช้บริการมีความต้องการให้มีการติดตั้งไม้ภายในพื้นที่เพื่อไม่เกิดอันตรายกับผู้เข้ามาใช้บริการ ต้องการให้มีการจัดไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอในยามค่ำคืน ต้องการให้ภายในพื้นที่บริการมีกล้องวงจรปิด เพราะคิดว่ามีพื้นที่บางจุดอับสายตาที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม/อุบัติเหตุที่สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ และต้องการให้มีภาพรวมของคุณภาพด้านความปลอดภัยของสวนสาธารณะจตุจักรสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญญา ตรงผดุงสิน (2562) เพื่อศึกษาการประเมินคุณภาพพื้นที่สีเขียวนันทนาการประเภทสวนสาธารณะในเขตเทศบาลนครลำปางกรณีศึกษา : สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติเมืองลำปาง (สวนหลวง ร.9) ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่สีเขียวนันทนาการประเภทพื้นที่สวนสาธารณะของ

เทศบาลนครลำปางนั้นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ใช้งานมีส่วนร่วมด้วย และสำหรับกรณีศึกษา สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติเมืองลำปาง (สวนหลวง ร.9) นั้น มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง 3 ด้าน คือ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องออกกำลังกาย ปรับปรุงอุปกรณ์ในสนามเด็กเล่น ย้ายตำแหน่งห้องน้ำสาธารณะ ฯลฯ เพิ่มความสวยงามน่าใช้งาน เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รักษาสถานที่ให้สะอาด ฯลฯ และเพิ่มความปลอดภัย โดยการแต่งไม้ยืนต้นที่หนาทึบ เพิ่มจุดยามรักษาการณ์ เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชน ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจุดจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจุดจักรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสวนสาธารณะจุดจักรที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการทางด้านนันทนาการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะเฉพาะจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ 15.01-18.00 น. เหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้คือใกล้ที่พักอาศัย/ที่ทำงาน จำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยมากที่สุด 2-5 คน มีกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะคือ เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย ส่วนใหญ่มาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับเพื่อนๆ ชอบบริเวณสวนสุขภาพ/จุดออกกำลังกาย ประสบปัญหา/อุปสรรคในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะคือ ความเป็นระเบียบ/ความสะอาด และปกติเดินทางมาสวนสาธารณะโดยรถประจำทาง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุดิษฐ์ มัตเตซ (2561) เพื่อศึกษาศักยภาพทางด้านนันทนาการของสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร ขอบเขตของการวิจัย โดยมีทั้งหมด 10 แห่ง ได้แก่ สวนลุมพินี สวนจตุจักร สวนสราญรมย์ สวนเสรีไทย สวนรมณีนาถ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ สวนสันติภาพ สวนวชิรเบญจทัศ สวนกีฬารามอินทรา และสวนรมณีย์ทุ่งสีกัน กลุ่มตัวที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินศักยภาพของสวนสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น .90 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครตามตัวแปร เพศ อายุ และสถานภาพสมรส พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันของผู้ใช้ บริการ มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. จากความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการ ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการปรับปรุงที่เข้ามาใช้บริการ มีความต้องการให้มีการตัดแต่งไม้ ภายในพื้นที่เพื่อไม่เกิดอันตรายกับผู้เข้ามาใช้บริการ ต้องการให้มีการจัดไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอในยามค่ำคืน ต้องการให้ภายในพื้นที่บริการมีกล้องวงจรปิด เพราะคิดว่ามีพื้นที่บางจุดอับสายตาที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม/อุบัติเหตุที่สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ และต้องการให้มีการรวมของ คุณภาพด้านความปลอดภัย ของสวนสาธารณะจุดจักร

2. จากความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการ ด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีต้นไม้ที่มีในสวนสาธารณะมีเพียงพอและสวยงาม ตอบสนองความต้องการผู้มาออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี เพิ่มโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อนให้เพียงพอกับผู้เข้ามาใช้บริการ

3. จากความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการ ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจ เว็บไซต์ ฯลฯ มีนโยบายส่งเสริมการออกกำลังกายของสวนสาธารณะจุดจักร เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลข่าวสารการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการในสวนเดิมให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

4. จากความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการ ด้านบุคคลที่ให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกิจกรรม ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในการดูแลสวนสาธารณะ ในการดูแลรักษาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในสวนให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อสามารถใช้ประโยชน์ได้นานและเป็นการประหยัดงบประมาณในการบำรุงรักษาที่สามารถนำไปใช้พัฒนาสิ่งอื่นๆ ภายในสวนได้

5. จากความต้องการทางด้านนันทนาการของประชาชนที่มาใช้บริการ ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมที่จัดให้มีความหลากหลายและทันตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างเสมอ สามารถรองรับความต้องการใช้ของประชาชนในพื้นที่ เพิ่มมากขึ้นได้อย่างเพียงพอ และมีการดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่ทั้งหมดโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะขยายขอบเขตงานวิจัยให้กว้างขึ้นไปยังสวนสาธารณะอื่นๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่นำมาทำการวิเคราะห์สามารถนำมาใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรได้ดียิ่งขึ้น

2. หากมีขอบเขตระยะเวลามากพอควรเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก หรือ การจัดสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายหรือเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

บรรณานุกรม

- จำรัส มีอุนทด. (2559). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสวนสาธารณะของเทศบาลเมืองนางรองอำเภอนางรองจังหวัดบุรีรัมย์. (สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี).
- สุริรัตน์จำปาเงิน. (2559). แนวทางการพัฒนาสวนสาธารณะที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์.สาขาวิชาสถาปัตยกรรมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- เก่งกาจ เกลี้ยงแก้ว. (2561). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาพัฒนาศึกษา ปรัชญาดุสิตบัณฑิตภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2560). นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Recreation & tourism industry). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิษฐ์ มัตเดช. (2561). สักยภาพทางนันทนาการของสวนสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 14(2), 1-19.
- ณรงค์ ชองทุมมินทร์. (2553). ความคิดเห็นต่อการพัฒนาสวนสาธารณะทุ่งศรีเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 16 (1), 103-117.
- บุศรินทร์ ชลานุภาพ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในการดูแลสภาพกับพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ภควดี ศรีออน. (2555). พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะและสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์กรณีศึกษาสวนรมณีนาถ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วิมาน ภูนาสูง. (2557) ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสนามกีฬาจังหวัดยโสธรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- สมภพ มุฮัมหมัด. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมภพ มุฮัมหมัด. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สิทธิชัย ชุมแสงวาปี. (2551). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศูนย์ออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2548). การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: สวนสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง"ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร"

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักรซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการนำไปปรับปรุงความต้องการด้านนันทนาการและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ขอให้ตอบครบทุกข้อตามความเป็นจริงคำตอบเหล่านี้จะไม่มีผลใด ๆ ต่อท่านและหน่วยงานของท่าน โดยท่านไม่ต้องระบุชื่อลงในแบบสอบถามข้อมูลที่ท่านตอบมาทุกข้อคณะผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวมไม่ใช่เสนอเป็นรายบุคคล

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

คณะผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

1) ต่ำกว่า 30 ปี

2) 31 – 40 ปี

3) 41-50 ปี

4) มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

2) มัธยมศึกษาตอนต้น

3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

4) อนุปริญญาหรือ ปวส.

5)ปริญญาตรี

6) ปริญญาโทหรือสูงกว่า

4. อาชีพ

1) นักเรียน/นักศึกษา

2) เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ

3) พนักงานบริษัทเอกชน

4) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

5) เกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่

6) อื่นๆ

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1) ต่ำกว่า 15,000 บาท

2) 15,001 – 20,000 บาท

3) 20,001 – 25,000 บาท

4) มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมของผู้ที่เข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะจตุจักร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ความถี่ของการมาใช้สวนสาธารณะ

☐ 1) เฉพาะวันเสาร์ – อาทิตย์	☐ 2) เฉพาะจันทร์ - ศุกร์
☐ 3) ทุกวัน	☐ 4) ไม่แน่นอน

2. ช่วงเวลาที่มาใช้สวนสาธารณะ

☐ 1) 06.00-09.00 น.	☐ 2) 09.00-12.00 น.
☐ 3) 12.01-15.00 น.	☐ 4) 15.01-18.00 น.

3. เหตุผลที่มาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้

☐ 1) เดินทางสะดวก	☐ 2) ใกล้ที่พักอาศัย/ที่ทำงาน
☐ 3) สภาพแวดล้อมภายในสวน	☐ 4) อื่นๆ.....

4. จำนวนคนที่มาร่วมกิจกรรมด้วยประมาณกี่คน

☐ 1) คนเดียว	☐ 2) 2-5 คน
☐ 3) 6-8 คน	☐ 4) 10 คนขึ้นไป
☐ 5) ไม่แน่นอน	

5. กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ

☐ 1) เดินเล่น	☐ 2) ปิกนิก
☐ 3) อ่านหนังสือ	☐ 4) นั่งเล่น/พักผ่อน
☐ 5) กายบริหาร	☐ 6) เดิน/วิ่ง ออกกำลังกาย
☐ 7) เล่นกีฬา	☐ 8) ถ่ายรูป
☐ 9) ศึกษาเกี่ยวกับพรรณไม้	☐ 10) นัดพบปะเพื่อน
☐ 11) พาบุตรหลานมาใช้สนามเด็กเล่น	☐ 12) อื่นๆ.....

6. โดยส่วนมากท่านมาพักผ่อน/ออกกำลังกายกับใคร

☐ 1) คนเดียว	☐ 2) เพื่อนๆ
☐ 3) ไม่แน่นอน	☐ 4) สมาชิกในครอบครัว
☐ 5) อื่นๆ.....	

7. บริเวณใดในสวนสาธารณะที่ท่านชอบมากที่สุด

☐ 1) มุมสงบที่มีที่นั่ง	☐ 2) สนามเด็กเล่น
☐ 3) สนามกีฬา	☐ 4) บริเวณสนามหญ้า
☐ 5) ที่นั่งบริเวณริมทางเดิน	☐ 6) ศาลาพักผ่อน ศาลาริมน้ำ
☐ 7) ลานโล่ง/ลานอเนกประสงค์	☐ 8) สวนสุขภาพ/จุดออกกำลังกาย
☐ 9) อื่นๆ.....	

8. ท่านเสียค่าใช้จ่ายอะไรบ้างในการเดินทางมาสวนสาธารณะ

☐ 1) ค่ารถเดินทาง	☐ 2) ค่าบริการห้องสุขา
☐ 3) ค่าบำรุงสวน	☐ 4) ค่าเช่า
☐ 5) อื่นๆ.....	

9. ประสบปัญหา/อุปสรรคเหล่านี้หรือไม่ ในการเข้ามาใช้บริการสวนสาธารณะ

☐ 1) ความแออัดของพื้นที่	☐ 2) ความสะดวกในการเข้า-ออก
☐ 3) ความไม่เพียงพอของสถานที่พักผ่อน	☐ 4) ความเป็นระเบียบ/ความสะอาด
☐ 5) ความไม่เพียงพอของพื้นที่ออกกำลังกาย	☐ 6) ความไม่ปลอดภัย
☐ 7) ความไม่เพียงพอของอุปกรณ์ต่างๆ/สิ่งอำนวยความสะดวก	
☐ 8) อื่นๆ.....	

10. ปกติท่านเดินทางมาสวนสาธารณะโดยวิธีใด

☐ 1) เดิน	☐ 2) จักรยาน
☐ 3) รถจักรยานยนต์	☐ 4) รถยนต์ส่วนตัว
☐ 5) เรือ	☐ 6) รถประจำทาง
☐ 7) อื่นๆ.....	

ส่วนที่ 3 : ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพื่อเพื่อบอกระดับความคิดเห็นด้านนันทนาการให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

ความต้องการด้านนันทนาการของประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านนันทนาการ					
1. ควรมีด้านไม้ที่มีในสวนสาธารณะมีเพียงพอและสวยงาม					
2. ควรตอบสนองความต้องการผู้มาออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี					
3. มีการจัดที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการ					
4. ควรเพิ่ม โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อนให้เพียงพอสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการ					
5. จำนวนเครื่องออกกำลังกายเพียงพอสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการ					
6. ควรมีการตรวจสอบเส้นทางวิ่งออกกำลังกายได้มาตรฐาน					
ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ					
1. มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ผ่าน เฟสบุ๊กแฟนเพจ เว็บไซต์ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลข่าวสาร					
2. มีนโยบายส่งเสริมการออกกำลังกายของสวนสาธารณะจตุจักร					
3. ความพร้อมในการให้บริการของสวนสาธารณะจตุจักรเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายของท่าน					

ความต้องการด้านนันทนาการของ ประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการส่งเสริมด้านนันทนาการ					
4. เข้าตอนการเข้าใช้บริการสวนสาธารณะ จตุจักรไม่ยุ่งยากซับซ้อน					
5. มีการแบ่งเขตพื้นที่ระหว่าง ทางวิ่ง- ทางเดิน ทางจักรยาน ชัดเจน					
ด้านความปลอดภัย					
1. มีการตัดแต่งต้นไม้ภายในพื้นที่เพื่อไม่ให้ เกิดอันตรายกับผู้เข้ามาใช้บริการ					
2. มีการจัดไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอในยามค่ำ คืน					
3. ภายในพื้นที่บริการ มีกล้องวงจรปิด หรือไม่					
4. ท่านคิดว่ามีพื้นที่บางจุดอันตรายที่เสี่ยง ต่อการเกิดอาชญากรรม/อุบัติเหตุที่สามารถ ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือไม่					
5. ท่านคิดว่าภาพรวมของคุณภาพด้านความ ปลอดภัยของสวนสาธารณะจตุจักร					
ด้านบุคคลที่ให้บริการ					
1. ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน กิจกรรม					
2. มีการจัดครูฝึกด้านกีฬาให้ครอบคลุมมาก ขึ้น					
3. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแลความ ปลอดภัย					

ความต้องการด้านนั้นหนาการของ ประชาชนที่มีต่อสวนสาธารณะจตุจักร	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านบุคคลที่ให้บริการ					
4. ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในการ ดูแลสวนสาธารณะในเรื่อง ขยะ คุณภาพน้ำ และไฟฟ้าส่องสว่าง					
5. ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่และซ่อม บำรุงอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านสภาพแวดล้อม					
1. ความร่มรื่นของ ไมยต้นที่เพียงพอ					
2. สามารถรองรับความต้องการใช้ของ ประชาชนในพื้นที่ เพิ่มมากขึ้นได้อย่าง เพียงพอ					
3. ควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมที่จัดให้มี ความหลากหลายและทันตามยุคสมัยที่ เปลี่ยนแปลงอย่างเสมอ					
4. สามารถให้บริการได้ทุกวัย เช่น บริการ อินเทอร์เน็ต					
5. การดูแลรักษาความสะอาดของพื้นที่ ทั้งหมดโดยรวม					

ส่วนที่ 4 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ร้อยตำรวจโท พงษ์พิชิต จินดาวณิชย์
วัน เดือน ปีเกิด	5 พฤษภาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2563 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ.2560 ทำงานที่กองบินตำรวจ